

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เรื่องการประเมินโครงการอาหารเสริม (นม) ซึ่งได้สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจำนวน 250 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูล จากการให้สัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และ วิเคราะห์จากแบบรายงานภาวะโภชนาการนักเรียน ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ประกอบ ส่วนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูป ตารางประกอบการบรรยาย บรรยายและสังเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ โดยแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแสดงจำนวน และ ค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบคำบรรยาย รายละเอียดจะปรากฏในตารางที่ 3-5

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัยต่อการประเมินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัยในด้านต่าง ๆ คือ ด้านบริบท (Context) ด้าน ปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และด้านผลการดำเนินงาน (Product) โดยแต่ละด้านวิเคราะห์หาค่าร้อยละและความถี่ เสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย รายละเอียดจะปรากฏในตารางที่ 6-9

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์ เป็นความเห็นเพิ่มเติม ของผู้บริหารซึ่งตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อของแต่ละด้าน และเป็นการให้สัมภาษณ์ของผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อการประเมินโครงการ ซึ่งเสนอในรูปแบบการบรรยาย การสังเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากแบบรายงานภาวะโภชนาการนักเรียนของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย ซึ่งแสดงในรูปตารางและบรรยายประกอบข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพและการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 5

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพและการดำรงตำแหน่ง

สถานภาพและการดำรงตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครูใหญ่	79	31.60
อาจารย์ใหญ่	143	57.20
ผู้อำนวยการโรงเรียน	11	4.40
รักษาการในตำแหน่ง	17	6.80
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและการดำรงตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ร้อยละ 31.60 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 57.20 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ 4.40 และเป็นรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 6.80

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย

ประสบการณ์ในการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	7	2.80
1 ปี	26	10.40
2 ปี	83	33.20
2 ปี ขึ้นไป	134	53.60
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.80 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.40 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.20 และ 2 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.60

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของลักษณะที่ตั้งของโรงเรียนในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย

ลักษณะที่ตั้งของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ในเขตเทศบาล	2	0.80
อยู่ในเขตสุขาภิบาล	15	6.00
อยู่นอกเขตสุขาภิบาล	217	86.80
อยู่ในพื้นที่ได้รับเบี้ยกัณฑ์	16	6.40
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ลักษณะที่ตั้งของโรงเรียน ในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย อยู่ในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลคิดเป็นร้อยละ 6.00 อยู่นอกเขตสุขาภิบาล คิดเป็นร้อยละ 86.80 และอยู่ในพื้นที่ได้รับเบี้ยกัณฑ์ ร้อยละ 6.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ต่อการประเมินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และด้านผลการดำเนินงาน (Product)

รายละเอียดแสดงในตารางที่ 6-9 ดังนี้

ตารางที่ 6 ค่าการประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการอาหารเสริม (นม)

ด้านบริบท (Context)	ใช่/เห็นด้วย ร้อยละ	ไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย ร้อยละ
1. ท่านมีความเข้าใจ ของโครงการนี้	100.00	-
2. ท่านเชื่อว่าโครงการนี้ช่วยแก้ปัญหาภาวะทุพ โภชนาการของนักเรียนได้	98.80	1.20
3. ครูในโรงเรียนได้รับฟังคำชี้แจง และความสำคัญของโครงการนี้แล้ว	97.20	2.80
4. โรงเรียนมีข้อมูลที่แสดงภาวะทุพโภชนาการของ ในทุกกลุ่มอายุไว้แล้ว	96.80	3.20
5. ท่านเห็นด้วยกับเป้าหมายที่ให้นักเรียนได้ดื่มนม 200 ซีซี. ต่อคนต่อวันตลอด 200 วันซึ่งได้กำหนด ไว้ในโครงการ	94.40	5.60
6. การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอนามัยของนักเรียน ระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนแล้ว	79.60	20.40
7. โรงเรียนได้กำหนดรายละเอียดในการดำเนินงาน โครงการอาหารเสริม (นม) ไว้ในแผนปฏิบัติการ ของโรงเรียน	66.00	34.00
ค่าทั้งด้าน	90.40	9.60

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย มีความเข้าใจ ความเป็นมาและความจำเป็นของโครงการ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ความเชื่อของผู้บริหารว่า โครงการนี้ช่วยแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 98.80 ครูในโรงเรียนได้รับฟังคำชี้แจงความเป็นมาและความสำคัญของโครงการนี้ แล้วคิดเป็นร้อยละ 97.20 โรงเรียนมีข้อมูลที่แสดงภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนในทุกกลุ่มอายุ ไว้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 96.80 เห็นด้วยกับเป้าหมายที่ให้นักเรียนได้ดื่มนม 200 ซีซีต่อคนต่อวัน ตลอด 200 วัน ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงการ คิดเป็นร้อยละ 94.40 การส่งเสริมและพัฒนา สุขภาพอนามัยของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนแล้ว และโรงเรียนได้กำหนดรายละเอียดในการดำเนินงาน โครงการอาหารเสริม (นม) ไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนแล้ว คิดเป็นร้อยละ 79.60 และ 66.00 ตามลำดับ และไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 20.40 และ 34.00

รวมค่าการประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย คิดเป็นร้อยละทั้งด้าน 90.40 และ ประเมินว่าไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย คิดเป็นค่าร้อยละทั้งด้าน 9.60

ตารางที่ 7 ค่าการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการอาหารเสริม (นม)

ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)	ใช่/เห็นด้วย	ไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย
	ร้อยละ	ร้อยละ
1. โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่รับ ตรวจนับ จัดเก็บและ ให้บริการอย่างเพียงพอ	98.00	2.00
2. โรงเรียนได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	98.80	1.20
3. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการทราบถึงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ และวิธีปฏิบัติงานตามโครงการ	99.20	0.80

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)	ใช่/เห็นด้วย ร้อยละ	ไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย ร้อยละ
4. มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนช่วยเหลือ แนะนำการปฏิบัติงานตามโครงการ	40.00	60.00
5. กิจกรรมในโครงการที่ท่านได้กำหนดไว้		
5.1 ให้ความรู้ด้านคุณค่าอาหารเสริม (นม) แก่ นักเรียน	96.80	3.20
5.2 บัณฑิต เรื่องอาหารเสริม (นม)	69.60	30.40
5.3 แข่งขันการตอบปัญหาเรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) ในระดับชั้นต่างๆ	35.20	64.80
5.4 กำหนดให้นักเรียนในโครงการทุกคน ได้ดื่มนม	96.00	4.00
5.5 กำหนดระยะเวลา การตรวจสอบ น้ำหนักและ ส่วนสูงไว้แน่นอน	95.60	4.40
5.6 ทำตารางตรวจสอบการดื่มของนักเรียน	77.20	22.80
6. นมที่โรงเรียนของท่านได้รับจัดสรรพอเพียงกับจำนวน นักเรียนในโครงการได้ดื่มทุกวัน	84.80	15.20
7. โรงเรียนมีสถานที่เก็บรักษานมได้อย่างพอเพียง สะอาดและปลอดภัยจากสิ่งที่ทำให้นมเสื่อมคุณภาพ	75.60	24.40
8. มีภาชนะ (กล่อง แก้วน้ำ) สำหรับดื่มนมพอเพียง	85.20	14.80
9. กำหนดการส่งนมของผู้ประกอบการออกเป็นงวดๆ	94.40	5.60
10. จำนวนนมที่ได้รับบาดเจ็บไม่ถึง 1%	92.40	7.60

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)	ใช่/เห็นด้วย ร้อยละ	ไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย ร้อยละ
11. กล่องนมที่ได้รับมีสภาพเรียบร้อย ไม่แตกหรือมีร่องรอยของการกระแทกเสียหาย	92.40	7.60
12. นมที่ได้รับมีจำนวนครบตามที่กำหนด	92.00	8.00
13. มีการกำหนดรายงานการตรวจรับนมไปยังต้นสังกัดของท่าน	97.20	2.80
ค่าทั้งด้าน	84.45	15.55

จากตารางที่ 7 ค่าการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการอาหารเสริม (นม) มีค่ารวมทั้งด้านร้อยละ 84.45 ที่เห็นว่าใช่/และเห็นด้วย ส่วนที่เห็นว่าไม่ใช่/ไม่เห็นด้วยนั้นคิดเป็นร้อยละ 15.55 แยกวิเคราะห์ในรายละเอียดได้ดังนี้

โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่รับ ตรวจนับ จัดเก็บและให้บริการอย่างเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 98.00 โรงเรียนได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร คิดเป็นร้อยละ 98.80 นมที่โรงเรียนได้รับจัดสรรพอเพียงกับจำนวนนักเรียนในโครงการได้เต็มทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 84.80 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ ความสำคัญ และวิธีปฏิบัติงานตามโครงการ คิดเป็นร้อยละ 99.20 โรงเรียนมีสถานที่เก็บรักษานม ได้อย่างพอเพียง สะอาดและปลอดภัยจากสิ่งที่ทำให้นมเสื่อมคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 75.60 มีความเห็นว่ามีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือแนะนำการปฏิบัติงานในโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 40.00

กิจกรรมในโครงการที่ทางโรงเรียนได้กำหนดนั้นผลการวิเคราะห์ มีดังนี้ กำหนดให้มีกิจกรรมให้ความรู้คุณค่าอาหารเสริม (นม) แก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 96.80 กิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้ดื่มนมทุกคนร้อยละ 96.00 กิจกรรมกำหนดระยะเวลา การตรวจสอบน้ำหนักและส่วนสูงไว้แน่นอน ร้อยละ 95.60 ทำตารางตรวจสอบการดื่มของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.20 กำหนดกิจกรรมจัดป้ายนิเทศ เรื่องอาหารเสริม (นม) คิดเป็นร้อยละ 69.60 กำหนดกิจกรรมการแข่งขันการตอบปัญหาเรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) ในระดับชั้นต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 35.20 ส่วนความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย ในแต่ละหัวข้อย่อยของปัจจัยเบื้องต้น การกำหนดกิจกรรมในโครงการนั้น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ไม่ได้กำหนดกิจกรรมการแข่งขันการตอบปัญหาเรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) ในระดับชั้นต่าง ๆ ร้อยละ 64.80 ไม่มีการจัดป้ายนิเทศร้อยละ 30.40 ไม่ได้ทำตารางตรวจสอบการดื่มของนักเรียน ร้อยละ 22.80 ไม่มีกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงไว้แน่นอน ร้อยละ 4.40 ไม่มีกำหนดให้นักเรียนในโครงการฯ ทุกคนได้ดื่มนม และขาดการให้ความรู้ ด้านคุณค่าอาหารเสริม (นม) แก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และ 3.20 ตามลำดับ จากตารางพบว่าไม่มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือแนะนำการปฏิบัติงานตามโครงการ โรงเรียนไม่มีสถานที่เก็บรักษานมได้อย่างพอเพียง สะอาด และปลอดภัยจากสิ่งที่ทำให้อันตรายต่อสุขภาพและนมที่โรงเรียนได้รับจัดสรรไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียนในโครงการได้ดื่มทุกวัน โดยมีความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 60.00 24.40 และ 15.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) ของโครงการอาหารเสริม (นม)

ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process)	ใช่/เห็นด้วย ร้อยละ	ไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย ร้อยละ
1. โรงเรียนของท่านดำเนินงานโครงการในรูปของ คณะกรรมการตามแนวทางที่ สปช.กำหนด ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง/ กรรมการศึกษา ครูที่ทำหน้าที่การเงินและพัสดุ ครูในโรงเรียน และครูผู้สอนระดับก่อน ประถมศึกษา เป็นคณะกรรมการ	87.60	12.40
2. โรงเรียนของท่านดำเนินงานตามโครงการ ตั้งแต่การวางแผนงาน การดำเนินงานตามแผน การติดตาม นิเทศ กำกับและประเมินผล	91.60	8.40
3. คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการรับ จัดเก็บและให้บริการได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับ มอบหมาย	98.80	1.20
4. เมื่อพบว่าในโครงการมีปัญหา ท่านสามารถแก้ไข ปัญหานั้นได้ในรูปคณะกรรมการนมโรงเรียน	88.00	12.00
5. เมื่อพบว่าคนที่ผู้ประกอบการนำมาส่งให้เสื่อมคุณภาพ หรือบูดเสียท่านสามารถขอเปลี่ยนคืนให้กับผู้ประกอบการ ได้	92.00	8.00
6. ท่านพบว่า การติดตาม นิเทศ กำกับโครงการนี้ ที่ท่าน ดำเนินการด้วยตนเองเป็นวิธีที่ดีที่สุด ทำให้สามารถ แก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างแท้จริง	80.80	19.20

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process)	ใช่/เห็นด้วย ร้อยละ	ไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย ร้อยละ
7. ท่านพบว่า การติดตาม นิเทศ กำกับโครงการนี้ โดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่แทนผู้บริหารโรงเรียน ช่วยแก้ปัญหาการไม่มีเวลาติดตาม นิเทศ กำกับ ของผู้บริหารโรงเรียน	73.60	26.40
8. โรงเรียนมีการประสานงาน เพื่อปรับปรุงวิธีการ ดำเนินงานโครงการ หรือแก้ปัญหาโครงการร่วม กับสปอ.	90.80	9.20
9. โรงเรียนได้มีการรายงานการรับมอบไปยังหน่วยงาน ต้นสังกัด	97.60	2.40
10. กิจกรรมในโครงการ ได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้		
10.1 จัดให้ความรู้ด้านคุณค่าอาหารเสริม (นม) แก่นักเรียน	95.60	4.40
10.2 จัดป้ายนิเทศ เรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม)	69.60	30.40
10.3 จัดกิจกรรมแข่งขันการตอบปัญหา เรื่องคุณค่า อาหารเสริม (นม) ในระดับชั้นต่าง ๆ	39.60	60.40
10.4 บริการให้นักเรียนในโครงการ ได้ดื่มนมกัน ทุกคน	96.40	3.60
10.5 มีการตรวจสอบ การชั่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูง นักเรียนในโครงการ	97.60	2.40
10.6 จัดทำสถิติการดื่มนมของนักเรียนในโครงการ	78.00	22.00
ค่าทั้งด้าน	85.17	14.83

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ค่าการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการอาหารเสริม (นม) ได้ค่าร้อยละทั้งด้าน 85.17 และเห็นว่าดำเนินงานยังไม่ได้ผลคิดเป็นค่าร้อยละทั้งด้าน 14.83 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียดด้านกระบวนการดำเนินงาน มีดังนี้

โรงเรียนมีการดำเนินงานโครงการฯ ในรูปของคณะกรรมการตามแนวทางที่ สปช. กำหนด คิดเป็นร้อยละ 87.60 โรงเรียนดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงานตามแผน การติดตาม นิเทศ กำกับ และประเมินผล ร้อยละ 91.60 คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการรับ ตรวจสอบ จัดเก็บและให้บริการได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ร้อยละ 98.80 โรงเรียนมีการรายงานการตรวจรับนมไปยังหน่วยงานต้นสังกัด ร้อยละ 97.60 และโรงเรียนมีการประสานงานเพื่อปรับปรุงวิธีการดำเนินงานโครงการหรือแก้ปัญหาโครงการร่วมกับ สปอ. คิดเป็นร้อยละ 90.80

สำหรับการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมในโครงการนั้น โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้มาก-น้อยตามลำดับดังนี้ คือ

มีการตรวจสอบ การชั่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูงนักเรียนในโครงการ (97.60%)

บริการให้นักเรียนในโครงการ ได้ดื่มนมทุกคน (96.40%)

จัดให้ความรู้ด้านอาหารเสริม (นม) แก่นักเรียน (95.60%)

จัดทำสถิติการดื่มนมของนักเรียนในโครงการ (78.00%)

จัดป้ายนิเทศ เรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) (69.60%)

จัดกิจกรรมแข่งขันการตอบปัญหาเรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) ในระดับชั้นต่าง ๆ

(39.60%)

เมื่อพบว่าโครงการ มีปัญหาโรงเรียนสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ในรูปคณะกรรมการนมโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.00 เมื่อพบว่าคนที่ผู้ประกอบการนำมาส่งให้เสื่อมคุณภาพหรือบูดเสียโรงเรียนสามารถเปลี่ยนคืนให้กับผู้ประกอบการได้ คิดเป็นร้อยละ 84.80 โรงเรียนพบว่าการติดตาม นิเทศ กำกับโครงการ ผู้บริหารดำเนินการด้วยตัวเองเป็นวิธีที่ดีที่สุด ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างแท้จริง คิดเป็นร้อยละ 80.80 และผู้บริหารพบว่าการติดตาม นิเทศ กำกับโครงการ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่แทนผู้บริหารโรงเรียนช่วยแก้ปัญหาการไม่มีเวลาติดตาม นิเทศ กำกับ ของผู้บริหารโรงเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 73.60

ส่วนความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบไม่ใช่/ไม่เห็นด้วยในการประเมินโครงการอาหารเสริม (นม) มีความเห็นในแต่ละข้อมากน้อยตามลำดับดังนี้

ในด้านการจัดกิจกรรมในโครงการกิจกรรมที่ไม่ได้ดำเนินการมากที่สุด คือกิจกรรมการแข่งขันการตอบปัญหาเรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) ในระดับชั้นต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 60.40 และกิจกรรมการจัดป้ายนิเทศ เรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) รองลงมาคือ ร้อยละ 30.40

ส่วนในการดำเนินงานตามกระบวนการข้ออื่น ๆ พบว่าการติดตาม นิเทศ กำกับโครงการ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่แทนผู้บริหารโรงเรียนช่วยแก้ปัญหาการไม่มีเวลาติดตาม นิเทศ กำกับของผู้บริหารโรงเรียนได้ ผู้บริหารไม่เห็นด้วยร้อยละ 26.40

พบว่าการติดตาม นิเทศ กำกับโครงการนี้ ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองเป็นวิธีที่ดีที่สุด ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 19.20

เมื่อพบว่ามบุดเสียหรือเสื่อมคุณภาพ สามารถเปลี่ยนคืนได้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 15.20 ส่วนการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการตามแนวทางของ สบช.กำหนดนั้นไม่เห็นด้วย ร้อยละ 12.40 และเห็นว่า ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ในรูปคณะกรรมการนมโรงเรียน เมื่อโครงการมีปัญหา ร้อยละ 12.00

ตารางที่ 9 ค่าการประเมินด้านผลการดำเนินงาน (Product) ของโครงการอาหารเสริม (นม)

ด้านผลการดำเนินงาน (Product)	ใช่/เห็นด้วย ร้อยละ	ไม่ใช่/ไม่เห็นด้วย ร้อยละ
1. นักเรียนในโครงการได้ดื่มนมทุกคน คนละ 200 ซีซี ต่อคนต่อวัน	96.80	3.20
2. นักเรียนในโครงการมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น	98.80	1.20
3. นักเรียนในโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นไปตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	93.60	6.40
4. ท่านเห็นว่าโครงการนี้ มีผลต่อพัฒนาการทางด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนจริง	99.20	0.80
5. ท่านยินดีให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการนี้ต่อไป	100.00	-
ค่าทั้งด้าน	97.68	2.32

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ในการประเมินโครงการด้านผลการดำเนินงาน โดยผู้บริหารมีความเห็นใช่/เห็นด้วยดังนี้

เห็นด้วยว่านักเรียนในโครงการได้เต็มหมกกันทุกคน คนละ 200 ซีซี ต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 96.80 เห็นด้วยว่านักเรียนในโครงการ มีสุขภาพอนามัยดีขึ้นร้อยละ 98.80 เห็นด้วยว่านักเรียนในโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย เป็นไปตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 93.60 เห็นด้วยว่าโครงการนี้มีผลต่อพัฒนาการทางด้านสุขภาพอนามัย ของนักเรียนอย่างแท้จริงร้อยละ 99.20 และยินดีให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน ตามโครงการนี้ต่อไป ร้อยละ 100.00

ในด้านความคิดเห็นในการประเมินด้านผลการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมคิดเป็นค่าร้อยละทั้งด้าน 97.68 และประเมินว่าไม่ใช่/ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละทั้งด้าน 2.32 โดยไม่เห็นด้วยว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านร่างกายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 เป็นไปตามเกณฑ์ของกรมอนามัย คิดเป็นร้อยละ 6.40 และไม่เห็นด้วยว่านักเรียนในโครงการได้เต็มหมกกันทุกคน คนละ 200 ซีซีต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 3.20 เป็นอันดับรองลงมา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดและข้อมูลจากการสัมภาษณ์แยกวิเคราะห์เป็น

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด มีการวิเคราะห์แยกรายละเอียดในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ข้อมูลเพิ่มเติมด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลการดำเนินงาน

3.1.1 ข้อมูลเพิ่มเติมด้านบริบท ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

ความเข้าใจในเรื่องความเป็นมาและความจำเป็นของโครงการ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 คน ระบุว่าได้มาจากการอบรม การประชุมประจำเดือนและจากคำชี้แจงของ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการ ทำให้ทราบว่าโครงการนี้เป็นนโยบายของรัฐบาล ที่จะช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ด้านความเชื่อที่ว่าโครงการนี้จะช่วยแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ ของนักเรียนได้นั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 คน ระบุว่าจากการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง นักเรียนในโครงการไว้ก่อนแล้วติดตามเป็นระยะๆ เห็นว่าเด็กมีภาวะโภชนาการดีขึ้น และตอบว่านมเป็นอาหารที่มีคุณค่าอย่างมาก แต่มีความเห็นแย้งว่าอาจจะเป็นเพราะพันธุกรรมของนักเรียนด้วย ก็ได้ที่ทำให้นักเรียนมีภาวะทุพโภชนาการ

ครูในโรงเรียนได้รับฟังคำชี้แจงความเป็นมาและความสำคัญของ โครงการนี้แล้วนั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 คน ตอบว่าครูในโรงเรียนทราบโดยผู้บริหาร นำชี้แจงในที่ประชุมประจำเดือน ครูบางส่วนได้เข้าร่วมเป็นกรรมการในโครงการ ทำให้ทราบ ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการเป็นอย่างดี

การกำหนดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน ระดับ ก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนนั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน ที่ตอบว่าไม่ได้กำหนดไว้ในแผนเพราะเห็นว่าเป็นงานประจำของโรงเรียนที่ปฏิบัติ มาหลายปีแล้ว ในปีงบประมาณ 2538 นี้ อ.ส.ค. ก็เป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายด้านงบประมาณ และมี 1 คนที่ตอบว่าใช่ และให้เหตุผลว่าที่ต้องกำหนดไว้ในแผน เพราะโรงเรียนต้องกำหนด การทำมถ้วเหลืองควบคู่กันไปด้วย

การกำหนดเป้าหมายให้นักเรียนทุกคนได้ดื่มนม 200 ซีซี ต่อคนต่อ วันนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 16 คน ที่ตอบไม่เห็นด้วย และให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่ารัฐบาลน่าจะ ให้งบประมาณให้มากกว่านี้ 200 ซีซีต่อคนต่อวัน ตลอด 200 วันนั้นให้น้อยไป ควรเป็นให้ทุกวัน ตลอดปี 365 วัน ให้ทุกวันวันละ 3 เวลา ให้ 200 วันแต่ปริมาณควรเพิ่มเป็น 400 ซีซีต่อคนต่อวัน

โรงเรียนมีข้อมูลที่แสดงภาวะทุพโภชนาการของนักเรียน ในทุกกลุ่มอายุไว้ทุกโรงเรียนนั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน ให้ข้อมูลว่าโรงเรียนให้ครูที่ทำหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียนเป็นผู้จัดทำข้อมูล มีการรายงานข้อมูลเหล่านี้ ให้กับทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแล้ว และเห็นว่าทุกโรงเรียนควรจัดทำข้อมูลนี้ไว้เพื่อของบประมาณในด้านงานอนามัยของโรงเรียนแต่ละปีด้วย

การกำหนดรายละเอียดในการดำเนินงาน โครงการอาหารเสริม (นม) ไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 คน ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วย โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เป็นงานที่ทำประจำอยู่แล้ว มีในแผนของ สปจ. และ สปข. อยู่แล้ว การจัดทำแผนขึ้นอีกเป็นการซ้ำซ้อน และโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเอง อ.ส.ค. เป็นผู้ดำเนินการ จึงไม่ต้องทำแผน

ส่วนข้อมูลเพิ่มเติมโดยสรุปของด้านบริบท (Context) นั้นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 12 คน ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเห็นด้วยกับนโยบายของรัฐบาลที่จัดให้มีนมพร้อมดื่มให้แก่เด็กนักเรียน อยากให้รัฐบาลจัดสรรให้กับนักเรียนทุกคนโดยเร็ว อยากให้จัดสรรให้มากกว่า 200 ซีซีต่อคนต่อวัน เห็นว่าโครงการนมถั่วเหลืองนั้นก็ยังเป็นประโยชน์อยากให้ทุกโรงเรียนจัดต่อไป และเห็นว่าควรให้คำชี้แจงเรื่องความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนอยากให้เป็นบทบาทของ อ.ส.ค. โดยตรง หรืออาจจะเป็นวิทยากรจากทางสาธารณสุขก็ได้

3.1.2 ข้อมูลเพิ่มเติมด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

การกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่รับ ตรวจนับ จัดเก็บและให้บริการอย่างเพียงพอ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน ระบุว่า เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่รับตรวจนับ จัดเก็บตามแนวทางการดำเนินงานของ สปข. ที่กำหนดไว้ ถึงแม้ว่าจะเปลี่ยนให้ อ.ส.ค. เป็นผู้ดำเนินการ เห็นว่าการมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเป็นสิ่งที่ดี

การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีผู้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในแบบสอบถาม จำนวน 3 คน ระบุว่าโรงเรียนต้องมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน จะทำให้งานดำเนินไปด้วยดี

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการทราบถึงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ และวิธีปฏิบัติงานตามโครงการ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 คน ระบุว่าได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบในที่ประชุมของครู

เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือแนะนำการปฏิบัติงานตาม โครงการนี้ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 คน ระบุว่าไม่มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานใดมาช่วยเหลือแนะนำ การปฏิบัติงานในโครงการจำนวน 3 คน และระบุว่า มีเจ้าหน้าที่จาก สาธารณสุขตำบล สาธารณสุขอำเภอ พัฒนาการตำบล ศึกษาพิเศษอำเภอ ศึกษาพิเศษจังหวัดผู้เป็น เจ้าของโครงการ จะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือกิจกรรมในโครงการ จำนวน 7 คน

การกำหนดกิจกรรมในโครงการที่ผู้ศึกษาได้สอบถามไปทั้งหมด 6 กิจกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

กำหนดกิจกรรมการให้ความรู้ ด้านคุณค่าอาหารเสริม (นม) แก่ นักเรียนนั้นไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

กำหนดกิจกรรมการจัดป้ายนิเทศของโรงเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล จำนวน 2 คน ระบุว่าโรงเรียนยังไม่เคยจัด ไม่เคยปฏิบัติ

กำหนดกิจกรรมแข่งขันการตอบปัญหาเรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) ในระดับชั้นต่าง ๆ มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลเพิ่มเติมจำนวน 4 คน ระบุว่าโรงเรียนยังไม่เคยปฏิบัติไม่เคยทำโดยเข้าใจว่าเด็กในโครงการเป็นเด็กเล็ก และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังไม่ค่อยมีความรู้เพียงพอที่จะแข่งขันกันได้

กำหนดให้นักเรียนในโครงการทุกคนได้ดื่มนม มีผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 2 คน ระบุว่า นักเรียนในโครงการจะมีรายชื่อในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งและมีการตรวจสอบจากครูผู้คอยให้บริการแก่นักเรียนด้วย

กำหนดระยะเวลา การตรวจสอบน้ำหนักและส่วนสูงไว้แน่นอนนั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ได้กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับการชั่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูง ในป. 01 (สมุดประจำตัวนักเรียน) กำหนดไว้เดือนละ 1 ครั้ง และเพิ่มเติมว่า แล้วแต่โอกาสจะเอื้ออำนวยด้วย

กำหนดทำตารางตรวจสอบการตีพิมพ์ของนักเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 คน ระบุว่าได้ตรวจสอบจากการเบิกนมและการทำบัญชีจ่ายนมให้แก่นักเรียน และมีการตรวจสอบทุกสัปดาห์ด้วย

นมที่โรงเรียนได้รับจัดสรรพอเพียงกับจำนวนนักเรียนในโครงการได้ตีพิมพ์ทุกวัน ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 คน เพิ่มเติมว่า โรงเรียนมีนมเพียงสำหรับนักเรียนก่อนประถมศึกษาและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เท่านั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 ยังไม่มีนมตีพิมพ์ได้ตีพิมพ์วันละ 1 มื้อ 200 ซีซี นมพอเพียงกับนักเรียนในโครงการแต่การส่งล่าช้าไม่ตรงกำหนดและตอบว่านมไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียนในโครงการ เพราะการจัดสรรของสำนักงานการศึกษาจังหวัด จะใช้ข้อมูล 10 มิ.ย. ของปีก่อน จึงทำให้จำนวนนักเรียนไม่ตรงกับความ เป็นจริง ซึ่งข้อมูล นักเรียนเด็มน้อย แต่ปัจจุบันมีมากกว่า

โรงเรียนมีสถานที่เก็บรักษานมได้อย่างพอเพียง สะอาดและปลอดภัย จากสิ่งที่ทำให้นมเสื่อมคุณภาพ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 คน ให้ข้อมูลว่า โรงเรียนยังไม่มีตู้เก็บ ทำให้หนู มด มาเจาะตุกกิน กัดกล่อง ทำให้เสียหาย ทำให้นมบูดเสีย โรงเรียนอยากมีตู้สำหรับเก็บนม โรงเรียนได้รับนมครั้งละมาก ๆ ทำให้ดูแลรักษายาก และมีความเห็นที่ระบุว่าโรงเรียนไม่จำเป็นต้องมีตู้เก็บนมเพราะโรงเรียนรับบริการนมพลาสเจอร์ไรซ์ จากวิทยาลัยเกษตรกรรมสุโขทัย จำนวน 1 คน

มีภาชนะ (กล่อง แก้วน้ำ) สำหรับตีพิมพ์นมพอเพียง ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 12 คน ระบุว่าโรงเรียนไม่จำเป็นต้องมีภาชนะสำหรับใช้ตีพิมพ์ เพราะนักเรียนตีพิมพ์จากกล่องจากถุง ซึ่งมีหลอดดูด สามารถตีพิมพ์ได้สะดวก

กำหนดการส่งนมของผู้ประกอบการออกเป็นงวดๆ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 15 คน ระบุว่า นมกล่องนั้นส่งเดือนละครั้งพอให้เด็กดื่มตลอดเดือน ส่วนนมถุงนั้นจัดงวดนมออกเป็นรายวัน วันละเท่ากับจำนวนเด็กในโครงการ

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 21 คน ระบุว่าไม่พบนมบูดเสียเลย เพราะเป็นนมพลาสเจอร์ไรซ์ และมีระบุว่าเคยมีนมบูดเสียมากกว่า 1% จำนวน 1 คน พบว่านมเคยเสีย 5-6 กล่องเล็กๆ ในแต่ละงวด จำนวน 4 คน

กล่องนมที่ได้รับมีสภาพเรียบร้อยไม่แตก หรือมีร่องรอยของการ
กระทบกระแทกเสียหาย ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ระบุว่าไม่มีแตกบ้าง ยุบบ้าง จำนวน 2 คน
ระบุว่า ถูจนนมที่บรรจุนมบางครั้งรั่ว ทำให้ปริมาณนมมีน้อยกว่า 200 ซีซี แต่ผู้ประกอบการก็เปลี่ยนให้
นมที่ได้รับมีจำนวนครบตามที่กำหนด มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน
ระบุว่า จำนวนนมที่ส่งตามงวดนั้นบางครั้งไม่ครบ ขาดงวดละประมาณ 1-2 กล่อง แต่จะได้รับ
ครบในงวดสุดท้าย

การกำหนดรายงานการตรวจรับนมไปยังต้นสังกัด ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ระบุว่า มีการกำหนดให้รายงานทุกครั้งที่มีการตรวจรับนมในแต่ละงวด และ
กำหนดปฏิบัติให้โรงเรียนด้วย

ส่วนข้อมูลเพิ่มเติมโดยสรุปของด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 20 คน ระบุว่า การกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการนั้น ยังกำหนดน้อยมาก
เพราะเห็นว่า นักเรียนในโครงการยังเป็นเด็กระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักเรียนก่อนประถมศึกษา
ศึกษานอกจากนั้นยังระบุเพิ่มเติมว่า

นมที่ได้รับ ไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียนที่มีในโครงการเพราะ
ผู้จัดสรรใช้ข้อมูล 10 มิถุนายน ของปีที่แล้ว แต่ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนมากกว่าสถานที่เก็บนม
ไม่มี มีไม่เหมาะสม หนูและมดกัดกิน ทำให้เสียหาย การส่งนมตามงวดนมที่ตกลงกันไว้ผู้ประกอบการ
การส่งให้น้อยและยืดเวลาส่งหลายงวด อีกทั้งส่งช้าไม่ตรงกำหนด มีนมบูดเสียบ้าง ครั้งละประมาณ
1-2 กล่องเล็ก

3.1.3 ข้อมูลเพิ่มเติมด้านกระบวนการดำเนินงานมีผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้
โรงเรียนดำเนินงานโครงการ ในรูปของคณะกรรมการตามแนวทาง
ที่ สปช. กำหนดประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง กรรมการศึกษา ครูที่ทำหน้าที่งานการ
เงินและพัสดุ ครูในโรงเรียนและครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาเป็นคณะกรรมการนั้น ผู้ตอบ
แบบสอบถามจำนวน 13 คน ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า โรงเรียนไม่ได้ดำเนินการตามแนวทางนี้เพราะ
ในปีงบประมาณ 2538 นี้ สปช. มอบให้ อ.ส.ค. ดำเนินการ จึงตัดทอนคณะกรรมการบางส่วน
ออก คงเหลือครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ครูที่ทำหน้าที่งานการเงินและพัสดุ และผู้บริหาร
โรงเรียนเท่านั้นที่เป็นกรรมการ และตอบว่ายังมีคณะกรรมการในรูปแบบเดิมของ สปช.

โรงเรียนดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การ

วางแผนการดำเนินงานตามแผน การติดตาม นิเทศ กำกับและประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน ระบุว่าเอาแน่ไม่ได้ เพราะยังไม่ได้ดำเนินการในทุกขั้นตอน และระบุว่าโรงเรียน ยังเสริมเรื่องนมถั่วเหลืองอีกด้วย

คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่รับ ตรวจนับ จัดเก็บ และให้บริการ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน ระบุว่า คณะกรรมการปฏิบัติงานได้ดี รับผิดชอบงานดี

เมื่อพบว่างานในโครงการมีปัญหาสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ในรูป คณะกรรมการนม โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 คน ให้ข้อมูลว่าใช้วิธีประชุมแก้ไขปัญหาร่วมกัน

เมื่อพบว่าคนที่ผู้ประกอบการนำมาส่งให้เสื่อมคุณภาพ หรือบูดเสีย โรงเรียนสามารถของ เปลี่ยนคืนให้กับผู้ประกอบการได้ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 24 คน ระบุว่า สามารถเปลี่ยนคืนได้ และระบุว่าเมื่อพบนมเสีย 1-2 กล่องเล็กจะทิ้งไปเลย จำนวน 3 คน

พบว่าการติดตาม นิเทศ กำกับโครงการนี้ ผู้บริหารดำเนินการ ด้วยตนเองเป็นวิธีที่ดีที่สุด สามารถทำให้แก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน ระบุว่าไม่เห็นด้วยควรใช้วิธีแก้ปัญหาในรูปกรรมการติดตาม นิเทศ กำกับ จะดีที่สุด

พบว่าการติดตาม นิเทศ กำกับโครงการนี้ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่แทนผู้บริหาร ช่วยแก้ปัญหา การไม่มีเวลาติดตาม นิเทศ กำกับของผู้บริหารโรงเรียนได้ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน ระบุว่าไม่ได้ดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบแทนผู้บริหาร เพราะ เห็นว่าครูผู้สอนนั้นมีภาระงานมากแล้ว เห็นควรให้ผู้บริหารติดตาม นิเทศ กำกับเอง จะดีที่สุด

โรงเรียนมีการประสานงานเพื่อปรับปรุงวิธีการดำเนินงานโครงการ หรือแก้ปัญหาโครงการร่วมกับ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผู้ตอบแบบสอบถาม 5 คนระบุว่า ได้ประสานงานกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทุกครั้งบ่อย ๆ

โรงเรียนมีการรายงานการตรวจรับนมไปยังหน่วยงานต้นสังกัด ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 คน ระบุว่าได้รายงานสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่ทาง สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ กำหนด

กิจกรรมในโครงการได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ได้แก่
การจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณค่าอาหารเสริม (นม) แก่เด็กนักเรียน
ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าให้ความรู้แก่นักเรียนที่ดื่มนมว่านมมีประโยชน์ และสอนโดยใช้เพลงด้วย
จำนวน 5 คน

จัดป้ายนิเทศ เรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) ผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 15 คน ระบุว่า ได้จัดไว้ในห้องเรียน

จัดกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาเรื่องคุณค่าอาหารเสริม (นม) ในระดับ
ชั้นต่าง ๆ ผู้ตอบจำนวน 3 คน ระบุว่าได้ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนจัดกิจกรรมนี้

บริการให้นักเรียนในโครงการได้ดื่มนมกันทุกคน ผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 5 คน ระบุว่า นักเรียนที่ขาดเรียน ฝ่ายจัดบริการจะเก็บนมไว้ให้นักเรียนนำไปดื่มที่บ้านในวันหยุดชดเชยวันที่ขาดเรียน

มีการตรวจสอบการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงนักเรียนในโครงการ
ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน ระบุว่า ทำอยู่เป็นประจำพร้อมกับลงบันทึกในสมุด ป.01

จัดทำสถิติการดื่มนมของนักเรียนในโครงการ ผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 8 คน ระบุว่า เจ้าหน้าที่ที่บริการให้นมพร้อมดื่มแก่นักเรียนจะเป็นผู้จัดทำสถิติทุกวัน

ส่วนการบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมในผลสรุปด้านกระบวนการดำเนินงาน
มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 11 คน ระบุว่า การดำเนินงานในโครงการนี้ด้านการจัดซื้อนม
อยากจะให้โรงเรียนได้ดำเนินการจัดซื้อเองเหมือนเดิม เพื่อลดปัญหาเรื่อง นมส่งล่าช้า ไม่ตรง
กำหนด ไม่ต้องเก็บนม ที่ละหลายๆ นมก็ไม่บูดเสีย กระบวนการดำเนินงานจะดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

3.1.4 ข้อมูลเพิ่มเติมด้านผลการดำเนินงาน มีผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้
นักเรียนในโครงการได้ดื่มนมกันทุกคน คนละ 200 ซีซีต่อวัน

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 คน ระบุว่า บางวันจะมีเด็กนักเรียนขาดเรียนก็ไม่ได้ดื่มนม แต่
จำนวน 3 คน ระบุว่าได้ชดเชยให้ในวันหยุด โดยการฝากให้เพื่อนไปให้ที่บ้านกรณีขาดเรียน

นักเรียนในโครงการมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 4 คน ระบุว่า สังเกตจากการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงของเด็ก เด็กไม่ค่อยเจ็บป่วย
และเด็กขาดเรียนน้อยลง

นักเรียนในโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีพัฒนาการเป็นไปตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน ระบุว่าไม่แน่ใจนักเรียนที่มีพัฒนาการไม่เป็นไปตามเกณฑ์ทั้งที่ได้ดื่มนม อาจจะเป็นเพราะพันธุกรรมก็ได้

เห็นว่าโครงการนี้มีผลต่อพัฒนาการทางด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนจริง ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ระบุว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งเพราะนมมีคุณค่าทางสารอาหารสูง และควรให้นักเรียนได้ดื่มมากกว่า 200 ซีซีต่อคนต่อวัน

ยินดีให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการต่อไป ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 15 คน ระบุว่า ขอให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี ให้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และยินดีให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่

ส่วนข้อมูลเพิ่มเติมโดยสรุปด้านผลการดำเนินงาน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 20 คน ระบุข้อมูลเพิ่มเติมว่า ผลการดำเนินงานในโครงการทำให้สุขภาพนักเรียนดีขึ้น นักเรียนในโครงการได้ดื่มนมทุกวัน ทำให้เด็กชอบมาโรงเรียน รัฐบาลควรส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ภาครัฐควรมีคลังนมระดับอำเภอเพื่อรองรับจำนวนนมที่ต้องมีมากขึ้นในอนาคต และผู้บริหารยินดีให้ความร่วมมือ สนับสนุนโครงการอย่างเต็มที่

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 30 คน เพื่อหารายละเอียดเพิ่มเติมในแต่ละด้านของโครงการ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท (Context) ผู้บริหารโรงเรียน ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ ความสำคัญ ความจำเป็นในด้านบริบทนี้ว่ามีการกำหนดไว้ชัดเจน แต่การนำไปใช้นั้นมีน้อยมาก ครูส่วนมากเพียงแต่รับทราบและยอมรับว่าครูรู้ ครูเข้าใจในโครงการ แต่ยังไม่เข้าใจบางประเด็น เช่น ไม่เข้าใจว่าทำไมจึงต้องเปลี่ยนนโยบายจากการที่ให้โรงเรียนจัดซื้อเป็นการให้ อ.ส.ค มาเป็นผู้ดำเนินการ การชี้แจงโครงการนั้น โรงเรียนเห็นว่าเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขน่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในการชี้แจงให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการให้มากขึ้นกว่าเดิม

ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) โรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยเพียงพอ แต่ยังมีปัญหาบางประเด็น เช่น การส่งนมของผู้ประกอบการล่าช้าทำให้นักเรียนไม่มีนมดื่มในช่วงระยะเวลาหนึ่งมีโรงเรียนหนึ่งบอกว่านมขาดช่วงตลอดสัปดาห์ โรงเรียนต้องแก้ปัญหาโดยการไปขอยืมของโรงเรียนอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงมาให้แก่นักเรียนดื่มไปพลาง ๆ ก่อน จนกว่าผู้ประกอบการจะนำมาส่งให้ แล้วนำไปใช้คืนแก่โรงเรียนที่ยืม มีผู้บริหารบางโรงเรียนให้สัมภาษณ์ว่าการจัดสรรนมให้แก่โรงเรียนมีการผิดพลาด เพราะใช้ข้อมูลในการจัดสรรไม่เป็นปัจจุบัน คือใช้ข้อมูล 10 มิถุนายน ของปีที่แล้วเป็นฐาน แต่ความจริงแล้วนักเรียนในปีปัจจุบันมีมากกว่า ส่วนการบาดเจ็บของนม ผู้บริหารให้สัมภาษณ์ว่าหากเป็นนมพลาสเจอร์ไรซ์นั้น จะไม่มีการบาดเจ็บเลยที่บาดเจ็บมักจะพบในโรงเรียนที่ใช้นมกล่อง ยู.เอช.ที

ส่วนด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) ผู้บริหารให้สัมภาษณ์ว่าโรงเรียนไม่มีปัญหาในเรื่องการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการดำเนินงาน แต่โรงเรียนทุกโรงเรียนมีความเห็นพ้องกันว่าควรให้โรงเรียนดำเนินการจัดซื้อนมให้แก่แก่นักเรียนตามแนวทางที่ได้ปฏิบัติตั้งแต่เริ่มโครงการในระยะแรกๆ โดยให้เหตุผลสนับสนุนว่า โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการไม่มีปัญหาเรื่องนมบาดเจ็บเพราะมีอำนาจต่อรองกับผู้ประกอบการโดยตรง และสามารถเปลี่ยนผู้ประกอบการได้ทำให้เกิดการแข่งขันที่จะส่งนมที่มีคุณภาพให้แก่โรงเรียน นอกจากนั้นอาจมีส่วนลด จากการจัดซื้อทำให้สามารถนำเงินส่วนลดนั้นไปซื้อนมได้ในปริมาณที่มากกว่างบประมาณที่จัดสรรมาให้ผลประโยชน์จะเกิดกับเด็กนักเรียนมากขึ้น

สำหรับด้านผลการดำเนินงาน (Product) ผู้บริหารมีความเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์และบรรลุวัตถุประสงค์ คือ นักเรียนที่ได้ดื่มนมจะเป็นผู้มีสุขภาพอนามัยดีขึ้น สรุปลงโดยง่ายจากการสังเกตนักเรียน จะไม่ค่อยเจ็บป่วย นักเรียนจะไม่เซื่องซึม หงอยเหงา แต่จะเป็นคนร่าเริง มีพัฒนาการทั้งทางร่างกายและจิตใจที่ดี มีแววตาที่สดใส ผู้บริหารอยากให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณมาให้แก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาได้ดื่มนมกันทั่วทุกคน

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากแบบบันทึกการรายงานภาวะโภชนาการนักเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย เป็นข้อมูลที่แสดงจำนวนนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัยที่ทุกโรงเรียนได้ทำการชั่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูงนักเรียนแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข แล้วบันทึกข้อมูลสรุปเป็นผลรวมของโรงเรียน ส่งผ่านทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อสรุปเป็นผลรวมของแต่ละอำเภอส่งให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อสรุปรวมทั้งจังหวัดส่งแบบรายงานให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต่อไป รายละเอียดแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ภาวะโภชนาการนักเรียนที่อยู่ในโครงการอาหารเสริม (นม) ช่วงปี 2535-2537 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย

กลุ่มอายุ	จำนวนนักเรียนที่ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง	น้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์		ปกติ (คน)	ภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
5 ปี - 6 ปี 11 เดือน	6,447	581	9.01	5,665	782	12.13
7 ปี - 7 ปี 11 เดือน	6,785	785	11.57	5,883	902	13.29
8 ปี - 8 ปี 11 เดือน	7,300	712	9.75	6,427	873	11.96

ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย. รายงานผลการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการนักเรียน ปีการศึกษา 2537 ครั้งที่ 2, 2538

จากตารางที่ 10 ภาวะโภชนาการนักเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย แสดงให้เห็นว่ามีการเฝ้าระวังเรื่องสุขภาพอนามัย ของนักเรียนทุกกลุ่มอายุ และข้อมูลของนักเรียนที่ร่วมโครงการอาหารเสริม (นม) คือ กลุ่ม อายุ 5 ปี ขึ้นไป ถึงช่วงอายุ 8 ปี 11 เดือน ซึ่งมีน้ำหนักและส่วนสูง มีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ ไม่ถึงร้อยละ 20 ของนักเรียนในกลุ่มนี้ และมีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีพัฒนาการทางด้านร่างกายเป็นไปตามเกณฑ์ของกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข